

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Bakalářská práce

**Statistická analýza činnosti banky „Kazkommertsbank“
a.s. v ekonomickém prostředí Republiky Kazachstán**

Sabina Budanova

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Sabina Budanova

Provoz a ekonomika

Název práce

Statistická analýza činnosti banky "Kazkommertsbank" a.s. v ekonomickém prostředí Republiky Kazachstán

Název anglicky

Statistical analysis of banking activities of the bank JSC Kazkommertsbank in the Kazakhstan economics

Cíle práce

Cílem práce je analyzovat působení významných faktorů na činnost kazachšské komerční banky Kazkommertsbank, a.s. a zjistit, zda fúze s jinou bankou má příznivý vliv na vybrané ukazatele. Na základě interních dat bude pomocí statistických metod hodnocen a predikován finanční rozvoj banky. Prostřednictvím provedených analýz budou formulovány návrhy a doporučení k zlepšení činnosti banky.

Metodika

Získaná databáze bude statistické analyzovaná pomocí metod z oblasti časových řad a indexní analýzy.

Harmonogram:

Studium odborné literatury a odborných textů: 03/2016-09/2016

Předložení konečné podoby literární rešerše: 10/2016

Výběr a zpracování dat: 08/2016-01/2017

Předložení konečné podoby bakalářské práce: 02/2017

Doporučený rozsah práce

30-50 stran

Klíčová slova

bankovní soustava, statistická analýza, fúze, komerční banka, predikce, zisk, úroková sazba.

Doporučené zdroje informací

DVOŘÁK, P.: Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. Praha: Linde, 1999. ISBN 80-7201-141-3.
HINDLS, R., HRONOVÁ, S., SEGER, J., FISCHER, J.: Statistika pro ekonomy. Praha: Profesional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-73-6.
HOŠKOVÁ, P. a kol.: Statistika I. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2013. ISBN 978-80-213-2341-4.
JÍLEK, J.: Finanční trhy. Praha: Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7169-453-3.
KALABIS, Z.: Bankovní služby v praxi. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-7184-355-1.
POLIDAR, V.: Management bank a bankovních obchodů. Praha: Ekopress, 1999. ISBN 80-86119-11-4.
REJNUŠ, O.: Peněžní ekonomie. Brno: Cerm, 2008. ISBN 978-80-214-3703-6.
REVENDA, Z. a kol.: Peněžní ekonomie a bankovníctví. 2. vydání. Praha: Management Press, 1997. ISBN 80-85943-49-2.
REVENDA, Z.: Centrální bankovníctví. Praha: Management Press, 1999. ISBN 80-85943-89-1.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Marie Prášilová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 25. 11. 2016

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 25. 11. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Statistická analýza činnosti banky "Kazkommertsbank" a.s. v ekonomickém prostředí Republiky Kazachstán" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14.03.2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní doc. Ing. Marii Prášilové, CSc. za odborné vedení, cenné rady a trpělivost při konzultování bakalářské práce a také své rodině, která mě po dobu celého studia podporovala.

Statistická analýza činnosti banky „Kazkommertsbank“ a.s. v ekonomickém prostředí Republiky Kazachstán

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřená na statistickou analýzu jednotlivých faktorů činnosti kazašské banky „Kazkommertsbank“ a.s. v období od roku 2000 po rok 2015. Teoretická část je věnována vymezení základních pojmů týkajících se sektoru bankovníctví, popsaní bankovního systému Republiky Kazachstán a charakteristice zvolené banky. Pro vypracování analýz byla vytvořena databáze následujících významných faktorů: celková aktiva, peníze a peněžní ekvivalenty, úrokové výnosy, úrokové náklady, čistý zisk, peněžní zdroje klientů, poskytnuté úvěry celkem a ukazatel ROE. Databáze zahrnuje data z rozvahy, výkazu zisku a ztrát a interních dokumentů vybrané banky. Prostřednictvím analýzy časových řad je hodnocen současný stav banky, zkoumán budoucí odhad na následující rok a posuzovaná fúze s jinou kazašskou bankou. V závěru práce jsou uvedeny návrhy a doporučení, pomocí kterých banka může posílit svou stávající pozici na trhu a zvýšit efektivnost své činnosti.

Klíčová slova: Finanční trh, bankovní soustava, komerční banka, statistická analýza, fúze, predikce, úroková sazba, časové řady, zisk, účetní bilance.

Statistical analysis of banking activities of the bank JSC Kazkommertsbank in the Kazakhstan economics

Summary

This bachelor thesis is focused on the statistical analysis of the individual factors of the Kazakh bank JSC Kazkommertsbank bank's activities during the period between 2000 to 2015. The theoretical part is devoted to the defining the basic concepts in the banking sector, describing the banking system of the Republic of Kazakhstan as well as the characteristics of the chosen bank. To perform an analysis a database was created with the following significant factors: total assets, cash and cash equivalents, interest income, interest expense, the net profit, cash resources clients and ROE. The database includes data from the balance sheet, profit and loss statements in addition to the internal documents of the selected bank. Through the analysis of time series the current state of the bank has been evaluated, a future estimate for the following year has been made and an assessment concerning a merger with another Kazakh bank has also been made. In conclusion, there are suggestions and recommendations by which the bank can strengthen its existing market position and increase the effectiveness of its activities.

Keywords: Financial market, banking system, commercial bank, statistical analysis, fusion, prediction, interest rate, time series, profits, balance sheet.

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
2.2.1 Metody časových řad	12
3 Teoretická východiska	15
3.1 Finanční trh	15
3.2 Bankovní systém	16
3.2.1 Bankovní systém Republiky Kazachstán.....	17
3.3 Centrální banka	18
3.3.1 Funkce centrální banky	18
3.3.2 Národní banka Republiky Kazachstán.....	19
3.4 Obchodní bankovníctví	20
3.4.1 Základní funkce bank.....	20
3.4.2 Druhy bank	21
3.4.3 Bankovní rizika.....	22
3.5 Bilance banky a výkaz zisku a ztrát	23
3.5.1 Aktiva.....	23
3.5.2 Pasiva	24
3.6 Fúze a akvizice v bankovním sektoru	24
3.7 Legislativní rámec bankovního sektoru Republiky Kazachstán	25
4 Charakteristika finančního trhu Republiky Kazachstán a vybrané banky	27
4.1 Obchodní banky Republiky Kazachstánu	28
4.2 Charakteristika "Kazkommertsbank" a.s.	29
4.2.1 Základní informace o bance.....	29
4.2.2 Strategie banky	30
4.2.3 Fúze.....	30
5 Vlastní práce	32
5.1 Analýza vybraných ukazatelů banky	32
5.1.1 Celková aktiva	32
5.1.2 Peníze a peněžní ekvivalenty	34
5.1.3 Úrokové výnosy	35
5.1.4 Úrokové náklady.....	37
5.1.5 Čistý zisk.....	38
5.1.6 Peněžní zdroje klientů.....	40
5.1.7 Poskytnuté úvěry celkem	41

5.1.8	Rentabilita vlastního kapitálů (ROE).....	43
6	Výsledky a doporučení.....	45
6.1	Hodnocení výsledku.....	45
6.1.1	Hodnocení fúze	46
6.2	Doporučení	47
7	Závěr.....	48
8	Seznam literatury	49
9	Přílohy	50

Seznam tabulek

Tabulka 1 Obchodní banky Republiky Kazachstán (v mil. KZT).....	28
Tabulka 2 Aktiva celkem (v mil. KZT)	33
Tabulka 3 Peníze a peněžní ekvivalenty (v mil. KZT).....	34
Tabulka 4 Úrokové výnosy (v mil. KZT).....	36
Tabulka 5 Úrokové náklady (v mil. KZT).....	37
Tabulka 6 Čistý zisk (v mil. KZT).....	39
Tabulka 7 Peněžní zdroje klientů (v mil. KZT).....	40
Tabulka 8 Poskytnuté úvěry celkem (v mil. KZT).....	42
Tabulka 9 Rentabilita vlastního kapitálu (ROE v %)	44
Tabulka 10 Jednotlivých faktory a jejich ukazatelé v roce 2014 (v mil. KZT).....	46

1 Úvod

Bankovníctví je považováno za nejdůležitější prvek v ekonomice každého státu světa. V dnešní době představuje vysoce dynamické a rychle se rozvíjející odvětví.

Dějiny bankovníctví sahají do dob před naším letopočtem a začínají se s rozvojem oběhu peněz. V Egyptě, Babylonii a Asýrii objevují se první bankovní profese, které se začínají zabývat půjčováním peněžních prostředků a také jejich směnou. Pojem banka vychází z italského slova „banco“, které znamená lavice či stůl, na kterém bankéř (vlastník této lavice) prováděl směnárenské operace.

Banka jako finanční instituce je charakteristická tím, že pracuje s peněžními prostředky, poskytuje finanční služby, investuje peněžní prostředky, poskytuje úvěry a další operace. Banka stejně jako jakékoliv jiný podnikatelský subjekt provozuje svoji činnost především na principu generace zisku.

V současné době na území praktické každého státu existuje několik desítek finančních instituce, které nabízejí jednotlivé druhy bankovních operace. Na bankovním trhu vzniká velká konkurence, proto banky musí starat o stabilitě své činnosti, finanční situace a udření lepšího postavení na trhu prostřednictvím nabídky nových inovativních produktů. Významným faktorem rovněž v polední době jsou fúze a akvizice, kdy spojením nebo převzetím určité společnosti vznikají velké finanční holdingy, které získávají přístup k novým produktům, klientům i regionům.

Pravidelně provádění různých druhů analýz je nezbytnou částí činnosti banky pro její prostavění a prospívání v takovém konkurenčním a specifickém podnikatelském prostředí. Finanční analýza a další možné nástroje, dávají bankám jasnou představu o situace, ve které se nachází a možnost vyhodnocení ve vztahu ke stanoveným cílům, ke konkurenci, průměrným hodnotám v odvětví a v neposlední řadě i ve vztahu ke svým klientům.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je celkové posouzení finanční situace banky "Kazkommertsbank" a.s. jedna na základě údajů minulého vývoje za použití různých skupin ukazatelů vypovídajících o některé stránce ekonomické činnosti banky. Pro vypracování analýzy byly použity následujících faktory: aktiva celkem, peníze a peněžní ekvivalenty, úrokové výnosy, úrokové náklady, čistý zisk, peněžní zdroje klientů, poskytnuté úvěry celkem a ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE). Hodnocení vlivů fúze s jiným kazašským bankem v roce 2014 na vybrané faktory. Na základě interních dat, bude pomocí statistických metod hodnocen vývoj banky v letech 2000 - 2015 a predikován její finanční rozvoj. Prostřednictvím provedených analýz budou formulovány návrhy a doporučení k zlepšení činnosti banky.

2.2 Metodika

Data potřebná pro vytvoření databáze byla získány z výročních zpráv a analytických údajů. V práci byla použita nejaktuálnější data, která byla k dispozici v době zpracování bakalářské práce. Data byla analyzována a vyhodnocena pomocí metod z oblasti časových řad a indexní analýzy. Databáze byla zpracována pomocí programu Microsoft Office Excel.

2.2.1 Metody časových řad

Časovou řadou se rozumí posloupnost věcně a prostorově srovnatelných pozorování (dat), která jsou chronologicky seřazena od minulosti do přítomnosti. Pomocí metod časových řad dochází k popisu a předvídání budoucího vývoje těchto časových řad.

Elementární charakteristiky časových řad

Elementární charakteristiky časových řad slouží pro charakterizování dynamiky vývoje časových řad. V závislosti na čase dochází ke zkoumání rychlost změn daného ukazatele. Pro potřeby bakalářské práce byly využity tyto charakteristiky:

První diference neboli absolutní přírůstky. Diference vyjadřují absolutní přírůstek nebo úbytek zkoumaného ukazatele v určitém okamžiku předcházejícímu.

$$d_t = y_t - y_{t-1} \quad \text{pro } t = 2, 3, \dots, n.$$

Tempo růstu udává procentuální rychlost změn hodnot oproti předchozím obdobím. Pokud by hodnota ukazatele nebyla vyjádřena procenty, jedná se o koeficient růstu či řetězový index. Všechny tři ukazatele charakterizují stejnou změnu.

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}} \quad \text{pro } t = 2, 3, \dots, n.$$

Průměrné tempo růstu vyjadřuje geometrický průměr z jednotlivých temp růstu

$$\bar{k} = \sqrt[n-1]{k_{2,1} \cdot k_{3,2} \cdot \dots \cdot k_{n,n-1}} = \sqrt[n-1]{\frac{y_n}{y_1}}$$

Bazický index se používá v případě, chceme-li zjistit, k jakým změnám dochází v časové řadě vzhledem k základnímu období.

Trendová funkce

Důležitou součástí analýzy neperiodických časových řad je vystižení základní tendence jejich vývoje, tedy je stanovení jejich trendu. Trendová funkce vyjadřuje tendenci dlouhodobého vývoje hodnot ukazatele v čase. V práci byly využity následující trendové funkce:

- lineární funkce: $y' = b_0 + b_1 * t$
- kvadratická (parabolická) funkce: $y' = b_0 + b_1 * t + b_2 * t^2$
- mocninná funkce: $y' = b_0 * t^{b_1}$

kde parametry b_0 , b_1 , b_2 jsou neznámé a $t = 1, 2, 3, \dots, n$ je časovou proměnnou. Shodu zvolení trendové funkce se skutečností se ověřuje pomocí indexu determinace I^2 a indexu korelace I . Index korelace určuje, do jaké míry odpovídá trendová funkce vývoji časové řady. Pro výběr vhodnějšího trendu zvolíme trendovou funkcí s maximální hodnotou indexu determinace.

$$I = \sqrt{I^2} = 1 - \frac{\sum (y_t - y'_t)^2}{\sum (y_t - \bar{y}'_t)^2}$$

kde y'_t je teoretická hodnota vyrovnaná v časové řadě a \bar{y}'_t je aritmetický průměr empirických hodnot. Index determinace je bezrozměrné číslo, splňující relaci: $0 \leq I^2 \leq 1$. Čím je hodnota bližší jedné, tím model lépe popisuje zkoumaný jev. Pro popis dynamiky časové řady se považuje trendová funkce, která vede k nejvyšší hodnotě indexu determinace. [7]

3 Teoretická východiska

3.1 Finanční trh

Finanční trhy jsou srdcem finančního systému. Finanční trh, v rámci ekonomického systému, umožňují tok úspor k těm jednotlivcům a institucím, které potřebují pro svoje náklady více finančních prostředků, než kolik je jim poskytováno z jejich současných příjmů. Určují objem disponibilního úvěru, podněcují spořivost, vytvářejí úrokové sazby a ceny cenných papírů. [2, s. 20]

Finanční trh lze vymezit jako systém institucí a instrumentů zabezpečujících pohyb peněz a kapitálu ve všech formách. Podobně jako na trhu zboží a služeb, na finančním trhu se soustřeďuje nabídka a poptávka po penězích a kapitálu, vytváří se jeho cena. Z hlediska splatnosti se rozlišují finanční operace krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. [9]

Důležitým členěním je také rozdělení na primární a sekundární trh. Primární trhy jsou určeny pro obchodování s novými emisemi cenných papírů. Prostřednictvím počáteční veřejné nabídky cenné papíry vstupnou na trh. Sekundární trh představuje trh, na kterém se prodávají již dříve vydané cenné papíry. Dva hlavní důvody motivující investory jsou informační důvody a aspekty likvidity. [1]

Národní finanční trh je ohraničen geografickými hranicemi příslušné země, přístup na něj i pravidla obchodování jsou upraveny uzancemi a právním řádem této země. Národní finanční trh lze členit na:

- peněžní trh;
- kapitálový trh;
- úvěrový trh.

Peněžní trh se dá definovat jako systém institucí a instrumentů zabezpečujících pohyb různých forem krátkodobých peněz, se splatností do jednoho roku, na úvěrovém principu. Probíhá ten pohyb mezi bankami navzájem, bankami a centrální bankou anebo dalšími finančními institucemi a velkými nefinančními firmami.

Kapitálový trh lze vymezit jako systém instituce a instrumentů zabezpečujících

pohyb střednědobého a dlouhodobého kapitálu mezi ekonomickými subjekty. Podnikové akcie a obligace, vládní cenné papíry a hypoteční zástavní listy jsou pokládány za hlavní nástroj kapitálového trhu.

Úvěrový trh můžeme vymezit jako systém institucí a instrumentů zabezpečujících pohyb kapitálu na úvěrovém principu mezi bankami a nebankovním sektorem. Jde převážně o střednědobé a dlouhodobé vklady, které finanční instituce s relativně dlouhodobějším přebytkem zdrojů nad vlastními aktivními úvěrovými aktivami umísťují u bank. [3, s. 95]

3.2 Bankovní systém

Bankovní systém je souhrn veškerých bankovních instituce působících v určité zemi a jejich vzájemných vazeb. Je tvořen centrální bankou a souhrnem bank působících v dané zemi. K relevantním faktorům ovlivňujícím uspořádání a fungování bankovního systému se zařadí měnovou stabilitu, rozvinutost finančního trhu, tradice a řadu dalších. [1]

Způsob fungování každého bankovního systému bude ovšem vždy záviset na stupni rozvinutosti ekonomiky příslušné země, jí nadřazeného hospodářského společenství. To promítne jak do systémového uspořádání a legislativní úpravy příslušného finančního i bankovního systému, tak i do legislativně vymezených a v praxi používaných způsobů jeho regulace. Dalšími významnými faktory je směnitelnost používané měny, její mezinárodní význam a ekonomická i finanční situace příslušného státu. [6]

Existují různé aspekty, pomocí kterých lze uspořádat bankovní systém. V jednotlivých bankovních institutech bankovní systém se rozděluje na jednostupňový a dvoustupňový, což vyjadřuje členění bankovního systému podle makroekonomických a mikroekonomických funkcí.

Oddělením makroekonomické funkce, kterou zabezpečuje centrální banka, a mikroekonomické funkce, které je doménou sítě komerčních bank, se zabývá dvoustupňový bankovní systém. Hlavním cílem centrální banky je dosahování měnové stability, zatímco komerční banky provádějí svoji činnost na ziskovém principu.

Jednostupňové bankovníctví historicky předcházelo dvoustupňovému. Za renesanci tohoto

bankovníctví lze považovat teorii tzv. svobodného bankovníctví, která předpokládá odstranění centrální banky. Veškeré bankovní činnosti byly realizovány obchodními bankami. Makro a mikro prostředí byly sloučeny do jedné banky – „monobanky“. V centrálně plánovaných ekonomikách byla využívána zvláštní forma jednostupňového bankovního systému. [1]

Bankovní systém také lze členit podle toho, zda banky mohou či nemohou vykonávat produkty komerčního nebo investičního bankovníctví. Ke klasickým produktům komerčního bankovníctví se vztahují přijímání vkladů, poskytování úvěrů, zprostředkování platebního styku. Za produkty investičního bankovníctví lze považovat majetkovou správu, depotní obchody, zejména emisní obchody, obchody s cennými papíry, fúze a akvizice.

- model bankovníctví, ve kterém banky mohou poskytovat produkty komerčního a investičního bankovníctví se nazývá univerzálním;
- model odděleného bankovníctví je založen na striktním oddělení dvou bankovníctví;
- smíšený model je založen na oddělení komerčního a investičního bankovníctví. [3]

3.2.1 Bankovní systém Republiky Kazachstán

V Republice Kazachstán, jako i v většině zemích, existuje dvouúrovňový bankovní systém. Na vyšší úrovni je Národní kazašská banka a nižší úroveň se skládá z ostatních komerčních bank.

Ve vládním nařízení o bankách a bankovní činnosti Republiky Kazachstán určené typy bank druhého stupně jsou depozitní, investiční a banky s zahraničním účastí. Všechny tyto banky vznikají jenom ve formě akciových společností a potřebovaly vyrovnat mezinárodními standardy. Vznikají i jiné finanční instituce, které nejsou banky, ale na základě licence Národní banky pravomocně provádět jednotlivé druhy bankovních operací.

Národní valutou republiky je tenge (KZT) od roku 1993. Za dobu použití národní valuty byly zaznamenány čtyři devalvace. [14]

3.3 Centrální banka

Nezastupitelné místo v moderním bankovním systému má centrální banka. Zásadními centrálního bankovníctví jsou mimořádně důležité pro provoz všech subjektů bankovní sféry. Péče o zdravý měnový vývoj je základní cíl centrální banky. Jedná se o regulaci množství peněz v oběhu a regulaci bankovního systému dané ekonomiky. [1]

Ve své podstatě je centrální banka vládní agenturou, která má důležitou veřejně politickou funkci při monitorování operací ve finančním systému a kontrolování růstu peněžní zásoby. Centrální banky obvykle nepřicházejí do přímého kontaktu s veřejností. Spíše vystupují jako „bankéřova banka“ při komunikaci s komerčními bankami a dealery cenných papírů. [2]

3.3.1 Funkce centrální banky

V tržní ekonomice nejvýznamnějšími funkcemi centrální banky, kterými se tato instituce odlišuje od dalších bank, jsou:

- emise hotovostního oběživa – regulací množství emitovaných hotovostních peněz poměrně přesně ovlivňování celkové množství peněz v oběhu;
- provádění měnové politiky – podpora stability cenové hladiny prostřednictvím regulace měnové báze, úrokových sazeb, měnových agregátů a případně i měnového kursu;
- funkce banky pro ostatní banky – centrální banka vystupuje jako banka pro ostatní banky. Banky mohou od centrální banky vypůjčovat úvěry, na druhé straně mohou – a do jisté míry musí – u centrální banky ukládat svá depozita a další ekonomické operace;
- provádění bankovní regulace a dohledu – koncertování a prosazování pravidel činnosti bankovních institucí v zemi a kontrola dodržování těchto pravidel. Zdravý vývoj celého bankovního systému včetně přijímání opatření k zajištění nápravných opatření;
- funkce banky státu (vlády) – centrální banka se projevuje často jako banka státu, to

znamená, že vystupuje jako agent státu na finančním trhu při emisi cenných papírů, vede účty státu, poskytuje úvěru státu, spravuje měnové rezervy a statní dluh, je poradcem vlády v měnových otázkách apod;

- zastupování země v mezinárodních finančních a měnových institucích – představitel centrální banky zastupuje stát v mezinárodních institucích jako je Světová banka, Mezinárodní měnový fond, Banky pro mezinárodní platby apod. Centrální banka rovněž uzavírá mezinárodní a jiné dohody se zahraničními bankami a mezinárodními finančními institucemi. [1, 3]

3.3.2 Národní banka Republiky Kazachstán

Centrální bankou Republiky Kazachstán je Národní banka. Národní banka byla zřízena dne 20. června 1991.

Nejvyšším orgánem národní banky je bankovní rada Národní banky, která řídí její činnost. Jejími členy jsou guvernér Národní banky, čtyři viceguvernéři, pomocník prezidenta Republiky Kazachstán, ministr financí a ministr národní ekonomiky republiky.

Právní postavení a funkce banky jsou stanoveny zákonem o Národní bance Republiky Kazachstán.

Základní cíl Národní banky je zabezpečení stálosti cen v Republice Kazachstán. Za realizaci tohoto cíle Národní banka stanoví následující úkoly:

- zpracování a provedení peněžní politiky států;
- zajištění fungování platebních systémů;
- provádění měnové politiky;
- podpora zabezpečení stability finanční systémy;
- regulace a kontrola bankovních instituce;
- kontrola a dohled nad finančním trhem;
- zajištění příslušného úrovně ochrany prav a legitimních zájmů spotřebitelů finančních služeb;
- realizování statistické činnosti v oblasti finanční statistiky a statistiky vnějšího sektoru;
- jiný úkoly v souladu z zákonodárstvím Republiky Kazachstán. [14, 16]

3.4 Obchodní bankovníctví

Základními subjekty každého bankovního systému jsou obchodní banky, které mají ze zákona pověření provádět bankovní operace a služby. Jsou specializovány především na obchodování s penězi a poskytování různých bankovních služeb. [6]

Základní cíl činnosti banky, definovaný jako maximalizace tržní ceny akcií či maximalizace zisku, je však shodný jako u kteréhokoliv jiného podniku. [1]

Obchodní banky jsou podniky, jejichž podstatnou část klientely tvoří velké a střední podniky, kterým obchodní banky poskytují všechny bankovní služby, zejména však od nich nakupují krátkodobé vklady a prodávají krátkodobé úvěry, zprostředkují platební styk a na základě přijímaných vkladů a poskytovaných úvěrů vytvářejí účetní peníze. [5]

3.4.1 Základní funkce bank

Úloha bank v tržní ekonomice je velmi různorodá a v mnohých směrech nezastupitelná. Banky plní celou řadu různých funkcí. Standardní základní funkce banky však lze označit:

- finanční zprostředkování

Banky provádějí finanční zprostředkování na ziskovém principu, a tudíž snaží umísťovat získaný kapitál tam, kde přináší (při dané míře) rizika nejvyšší zhodnocení. Tento princip vytváří podmínky pro přelévání peněžních prostředků do těch oblastí, oborů či podniků, kde je jejich zhodnocení nejefektivnější;

- emise bezhotovostních peněz

Centrální banka je jedinou institucí ve státě, která může emitovat hotovostní peníze. Bezhotovostní peníze lze označovat jako peníze v podobě zápisů na bankovních účtech. Kromě centrální banky tyto peníze mohou vytvářet (kreovat) i banky;

- provádění bezhotovostního platebního styku

Banky vedou účty pro velký počet svých klientů, pomocí tím mohou provádět jejich vzájemné platby pouhým účetním převodem bez potřeby převodu hotovostních peněz.

Kvalitní a bezpečný platební styk je jednou ze základních podmínek zdravého vývoje ekonomiky.

- fiduciární služby

Vzhledem ke značným zkušenostem z řízení financí mohou banky poskytovat tyto služby nejen svým klientům. Fiduciární služby zahrnují řízení a správu investic, správu aktiv a portfolií, poradenství i praktické řízení emise cenných papírů, fúzí a akvizicí a celou řadu dalších služeb. [1. 8]

3.4.2 Druhy bank

Bankovní soustavu tvoří značné množství různých bankovních institucí, jejichž činnost se může velmi odlišovat.

Spořitelny jsou instituce specializující se na výběr vkladů od obyvatelstva. Mohou případně provádět některé další operace jako je vedení účtů, platební styk, poskytování půjček apod.

Stavební spořitelny jsou specializovanými institucemi zabývajícími se pouze stavebním spořením. Přijímají účelové vklady a za předem daných podmínek poskytují cílené stavební úvěry. Vzhledem k rozsáhlé státní podpoře stavebního spoření je tato oblast upravena speciálním zákonem.

Úvěrová družstva jsou v podstatě malé banky založené na družstevním principu. Soustřeďují své služby, zejména poskytování úvěrů, na omezený okruh klientů. Z některých úvěrových družstev se postupným vývojem staly velké banky svými činnostmi se významněji neliší od universální banky.

Hypoteční banky jsou speciální peněžní ústavy, které se specializují především na poskytování hypotečních úvěrů. Specifikou hypotečních úvěrů je jejich zajištění zástavním právem na nemovitost. Obvykle mohou hypoteční úvěry poskytovat banky na základě speciálně udělené licence. Kromě úvěrů mohou banky tohoto typu získávat finanční zdroje emise vlastních hypotečních zástavních listů.

Investiční banky jsou specializované bankovní instituce, které se zabývají operacemi s cennými papíry. Jedná se především o obchody s cennými papíry, umístování emisí

cenných papírů na trhu, správa portfolií, poradenství a další služby.

Rozvojové banky jsou bankovní instituce specializující se na financování rozvojových investic pro firmy či vybraná teritoria. Tyto služby mohou poskytovat jak v národním, tak i v mezinárodním měřítku. [5, 8]

3.4.3 Bankovní rizika

Obchodní banka je institucí, která se snaží z dlouhodobého hlediska maximalizovat a stabilizovat svůj zisk, je nucena podstupovat riziko. Jejich správná identifikace, měření a řízení patří k jedné ze základních podmínek efektivní činnosti banky. Mezi nejdůležitější druhy bankovních rizik patří:

- úvěrové riziko

Úvěrové riziko je riziko ztráty v důsledku toho, že partner úvěrového obchodu nedodrží ustanovení kontraktu, jde tedy o riziko nesplacení úroků a jistiny u poskytnutého úvěru. Toto riziko sestává z rizika podvodu při získávání úvěru a rizika země.

- úrokové riziko

Úrokové riziko vyplývá z prudkých změn úrokových sazeb, které mohou ovlivnit úrokovou marži banky. Výše úrokového rizika závisí na struktuře bilance banky z hlediska citlivosti úrokových sazeb. Úrokovému riziku je banka vystavena tehdy, pokud úroková citlivost aktiv a pasiv není shodná.

- likvidní riziko

Likvidní riziko spočívá v neschopnosti banky dostát svým závazkům v době jejich splatnosti. Riziko vniká tím, že se časově a objemově nekryjí peněžní toky na straně aktiv a pasiv. Likvidní riziko je posilováno zejména v době ekonomické nestability, kdy může dojít ke ztrátě důvěry v bank anebo k finančnímu trhu obecně.

- devizové riziko

Devizové riziko vzniká z nevyvážené struktury aktiv a pasiv v devizách. Praktické devizové riziko představuje možné ztráty v důsledku změny devizových kursů. Teto riziko je zvyšováno nestálostí devizových kursů a přílišnou otevřeností devizových pozic.

- kapitálové riziko

Kapitálové riziko spočívá v tom, že výše závazků v tržním vyjádření je větší než tržní hodnota veškerých aktiv. Jinými slovy banka musí udržovat takovou výši vlastního kapitálu, která by uvedenou situaci vyloučila. Čím vyšší je vlastní kapitál banky, tím menší riziko nesolventnosti existuje. Na druhé straně platí, že zvyšování vlastního kapitálu snižuje rentabilitu vlastního kapitálu banky. [3, 8]

3.5 Bilance banky a výkaz zisku a ztrát

Podobně jako u jiných podniků podávají základní informaci o obsahu, rozsahu a do jisté míry i kvalitě činnosti banky dva nejdůležitější účetní výkazy – bilance a výkaz zisku a ztrát. Ke správnému pochopení veškerých činností banky je zapotřebí nejprve se důkladně seznámit právě s uvedenými dvěma výkazy.

Výkaz zisku a ztrát ukazuje výsledky hospodaření banky za dané období. V praxi lze setkat výkaz jak v horizontální, tak i ve vertikální podobě.

Rozvaha popisuje stav na základě historických cen. Bankovní bilance, jak i každá bilance, dává informaci o tom, jaká je struktura majetku daného podniku na jedné straně a z jakých zdrojů je na druhé straně tento majetek financován. I když pro všechny banky v dané zemi platí obvykle jednotná formální struktura bilance, je zřejmé, že v podílu jednotlivých položek bilance a tedy jejich významu pro banku budou samozřejmě mezi jednotlivými bankami rozdíly vyplývající z různé struktury prováděných obchodů. [3]

Rozvahu tvoří aktivy a pasivy, jejich výše se musí vždy rovnat.

3.5.1 Aktiva

Aktiva ukazuje levá strana bilance, zdroje financování jsou zachyceny na pravé straně bilance. Vyvarovat se rizik, zabývat se likviditou a vytvářet zisk jsou tři faktory ovlivňující banku při volbě aktiv. Při výběru aktiv banka částečně vždy musí obětovat zisk za likviditu a nižší riziko nebo obráceně. Banka není omezena na jeden druh aktiva, proto se snaží vyvinout vhodnou skladbu aktiv, aby uvedené rozpory byly sladěny.

Banka vytváří několik skupin aktiv jsou:

- primární rezervy - mají formu pokladni hotovosti a vkladů u ostatních bank nebo u centrální banky. Tato aktiva jsou ihned použitelná k úhradě platebních závazků. Rezervy vytvářené na základě právních předpisů a každodenní potřeby vyváznout

bilanci splatných pohledávek a závazků. Primární aktiva nevynášejí žádný důchod něco jen zcela nepatrná;

- sekundární rezervy – tyto rezervy banka vytváří na podporu primárních aktiv. Jejich úloha spočívá v rychlém opatření hotových peněz. Ačkoliv hlavním účelem těchto aktiv je zaopatřit bance likviditu, jde o aktiva vynášející jistý důchod;
- úvěry a půjčky – jakmile má banka zajištěnou dostatečnou výši likvidních aktiv, soustřeďuje se na poskytování úvěru. Úvěry a půjčky aktiva jsou méně likvidní a současně rizikovější aktiva, ale jsou rentabilní a představují podstatnou část bankovních výnosů;
- investice – po uspokojení poptávky po úvěru jsou další disponibilní peněžní zdroje banky uloženy do cenných papírů. Tyto finanční investice mají dlouhodobější charakter než sekundární aktiva. Jejich hlavní funkcí je výnos a podpora sekundárních aktiv. [5]

3.5.2 Pasiva

Pasiva banky představuje zdroje krytí aktivních bankovních obchodů. Pasivu lze členit do dvou skupin.

- cizí zdroje

Cizí zdroje jsou tvořeny zdroji, které banka získává v časově omezeném použití na úvěrovém principu od svých věřitelů. V bankách jsou pasiva tvořena především cizími zdroji, mezi nimiž ve většině bank převažují depozita. Mezi cizími zdroji bank mají nemalý význam také nedepozitní závazky.

- vlastní zdroje

Vlastní zdroje jsou jednak tvořeny vkladem majitelů banky, jednak zdroji, které banka vytvořila svojí činností. Vlastní bankovní kapitál má v pasívech banky kvantitativně malou váhu, tím více však vyniká jeho kvalitativní funkce. [10]

3.6 Fúze a akvizice v bankovním sektoru

Fúze a akvizice patří v posledních desetiletích k preferované oblasti ekonomické teorie i výzkumu. Jsou úzce spojeny s procesem globalizace, stejně jako jsou nedílnou součástí restrukturalizace firem i celých ekonomik. Fuze a akvizice mají celou řadu forem,

příčin a důsledku. Objem kapitálu patří fúze a akvizice ve finančním sektoru k největším a jejich charakteristickým rysem je globální charakter.

Fúzi rozumíme sloučení dvou nebo více samostatných ekonomických subjektů, ke kterému dochází přímým spojením jejich čistých aktiv. I když je to prakticky velice obtížné posoudit, fúzi se obvykle má na mysli sloučení relativně stejně významných a silných subjektů, které se odráží v celé řadě aspektů: rozdělení vedoucích míst v nově vzniklé společnosti a její organizační struktura, poměru, ve kterém jsou směňovány akcie společností, umístění sídla společnosti atd.

Akvizicí se obecně označuje převzetí jedné (slabší) společnosti druhou (silnější). Probíhá obvykle koupí kontrolního balíku akcií cílové společnosti novým vlastníkem, tj. přebírající společností. Zatímco při fúzi obvykle vzniká nová společnost, jejíž součástí obě původní společnosti, při fúzi obvykle jedna ze společností právně zaniká. Výsledkem fúzi a akvizice, resp. konsolidací je nesporně větší subjekt, který má vyšší podíl na trhu a je konkurenceschopnější ve srovnání se svými dříve samostatnými částmi. [10, s. 327]

Obecně je možné uvést jako příčiny fúzi a akvizic jak faktory globální, tak faktory specifické, závislé na jednotlivých zemích a regionech, odvětvích či firmách. Mezi nimi jednoznačně dominuje snaha o vyšší efektivnost fúzujících subjektu. Proto je obvykle jako hlavní argument zdůvodňující převzetí uváděn synergický efekt a s ním spojené snížení nákladů a úspory z rozsahu. Významným motivem fúzi je snaha získat nový produkt nebo službu, nových technologií a postupů, resp. know how. Velice častým důvodem fúzi a akvizice je teritoriální expanze a posílení pozice na trhu. [10]

3.7 Legislativní rámec bankovního sektoru Republiky Kazachstán

Veškeré subjekty působící na finančním trhu, jakožto obchodní banky, centrální banka a jiný subjekty, se musí řídit zákony a vyhláškami týkajícími se bankovníctví.

Zákon Republiky Kazachstán dne 31. srpna 1995 № 2444

O bankách a bankovní činnosti

(se změnami a dodatky ke dni 11.30.2016)

Kapitola 1. Společná ustanovení

Kapitola 2. Vytvoření banku a realizování bankovní činnosti

Kapitola 3. Bankovní činnost

Článek 1. Obecné požadavky na operace prováděné bankami

Článek 2. Smluvní povaha vztahu mezi bankou a klientem

Článek 3. Požadavky provedení bankovních půjček

Článek 4. Provádění plateb a převod peněz

Kapitola 4. Regulace činnosti banky a ochrana zájmů vkladatelů

Kapitola 5. Účetnictví a audit

Kapitola 6. Dobrovolné reorganizace bank a bankovních holdingů

Kapitola 7. Opatření na ochranu spotřebitelských bankovních služeb

Kapitola 8. Likvidace a vynucená reorganizace bank

Kapitola 9. Závěrečná a přechodná ustanovení

Rozpočtový zákoník Republiky Kazachstán

dne 4. prosince 2008 № 95- IV

Oddíl 1. Rozpočtový systém

Oddíl 2. Rozdělení příjmů a výdajů mezi jednotlivými úrovněmi rozpočtu

Oddíl 3. Schvalování rozpočtu

Oddíl 4. Účetní systém a finanční evidence státních institucí, s výjimkou Národní banky Kazachstánu.

Oddíl 5. Účetní výkaz rozpočtu

Oddíl 6. Rozpočtení investice a projekty partnerství státního a soukromého sektoru

Oddíl 7. Závěrečná a přechodná ustanovení

Zákon Republiky Kazachstán O platebním styku a platebním systému

(se změnami a dodatky ke dni 22 prosince 2016)

Kapitola 1. Obecná ustanovení

Kapitola 2. Platební systémy

Kapitola 3. Regulace trhu platebních služeb a jejich dohled

Kapitola 4. Regulace a dohled platebních systémů

Kapitola 5. Platby a peněžní poukázky

Kapitola 6. Platební nástroje

Kapitola 7. Platební karty

Kapitola 8. Elektronické bankovníctví

Kapitola 9. Dokončení plateb a peněžních poukázek

Kapitola 10. Závěrečná a přechodná ustanovení. [16]

4 Charakteristika finančního trhu Republiky Kazachstán a vybrané banky

Ekonomika Republiky Kazachstán se rozvíjí v kontextu rostoucího geopolitického napětí, propad cen ropy a zemního plynu, hospodářská situace v Rusku, zpomalení růstu ekonomiky v Číně měly vliv na vývoj v Střední Asii. Pod vlivem vnějších a vnitřních faktorů se ekonomická aktivita státu se zpomalila, avšak zůstávají na pozitivní růstové trajektorii. Hrubý domácí produkt v roce 2015 činil 1,2% a ve srovnání s rokem 2014 poklesl o 3,4%. HDP na obyvatele dle PPP (Purchasing Power Parity) dosáhl v roce 2015 úrovně 25912 USD.

Zpomalení ekonomického růstu v roce 2015 bylo způsobeno poklesem objemu těžebního průmyslu, zpomalením růstu ve zpracovatelském průmyslu, velkoobchodu a maloobchodu, informacích a komunikacích a realitních transakcích. Nejcitlivější pro průmysl, jehož objem se snížil o 1,5%, bylo snížení objemu těžby ropy o 1,7% a těžby rud o 2,3%. Pokles vývozu zboží činil 42,5% a hodnoty při dovozu se snižovaly o 26,9%. Byly registrovány i pozitivní změny. Dopravní služba vzrostla o 6,0% a růst zemědělské výroby činil 1,4%.

Roční inflace v roce 2015 činila 13,6% a dosáhla svého extrému od roku 2008. Hlavním faktorem zrychlení inflačního procesu se stalo významné oslabení měnového kurzu tenge v září 2015. Trendy ve světové ekonomice a vývoj vnitřního finančního trhu vyvinuly značný tlak na směnný kurz tenge. V důsledku došlo k oslabení kurzu ze 198 KZT za USD na cca 340 KZT za USD.

Průměrná měsíční mzda kolísá podle jednotlivých oblastí Kazachstánu a podle zaměstnaneckých odvětví a dosáhla v prosinci roku 2015 úrovně 154 500 KZT.

V roce 2015 se celková aktiva bankovního sektoru Kazachstánu zvýšila o 34,4%. Úvěrové portfolio celkového systému se zvýšilo o 19,7%. Na pozadí zpomalení hospodářského růstu a slabé obchodní činnosti lze sledovat stagnaci úvěrové aktivity banky. Objem půjčování bankami činil 12 674,2 mil. KZT, což představuje nárůst o 4,7% na konci roku 2015. Zároveň se půjčování v národní měně snížilo o 1,9%, v cizí měně - zvýšilo o 20,7%.

Hlavním zdrojem financování bank jsou vklady rezidentů, které vykazovaly celkem pozitivní trend v roce 2015. K většině z růstu došlo v druhé polovině roku 2015 (více než

96% ročního tempa růstu), a byl do značné míry poskytnut přeceněním vkladů v cizí měně. Celkem činil v roce 2015 růst vkladů rezidentů 36,6%, vklady právnických osob vzrostly o 25,8%, fyzických osob - o 54,5%. V průběhu roku 2015 vklady v cizí měně vzrostly o 69,6% v národní měně klesly o 4,8%

V roce 2015 prodělal bankovní sektor Kazachstánu významné změny. Dvě velké banky provedly fúzi. Konkrétně banky "Kazkommertsbank" a.s., s celkovým počtem aktiv 2 868 920 mil. KZT, a "BTABank" a.s., s celkovým počtem aktiv 1 455 350 mil. KZT, k lednu roku 2015. [12, 14]

4.1 Obchodní banky Republiky Kazachstánu

V roce 2015 na bankovním sektorů Republice Kazachstán existovala Národní Kazašská banka, 35 obchodních bank a 14 organizací s licenci na provádění některých forem bankovních operací včetně 4 společnosti zabývajících se hypotékami. Přehled největších obchodních bank je viděn v tabulce 1.

Tabulka 1 Obchodní banky Republiky Kazachstán (v mil. KZT)

	Celkem aktiva	Vlastní kapitál	Celkem úvěry
"Kazkommertsbank" a.s.	5 081 588	3 920 705	449 580
"Halyk Bank" a.s.	4 208 387	2 283 518	573 769
"Tsesnabank" a.s.	2 113 559	1 591 708	142 383
"Sberbank" a.s.	1 508 705	951 452	147 759
"Bank CenterCredit" a.s.	1 320 076	919 977	92 034
"KASPI BANK" a.s.	1 165 711	745 690	120 660
"ATFBank" a.s.	1 311 417	722 741	80 037
"ForteBank" a.s.	1 181 444	498 112	172 822
"Eurasian Bank" a.s.	955 971	660 662	72 281
"Bank RBK" a.s.	1 033 925	746 685	81 197
Celkem:	24 832 900	15 649 534	2 705 512

Zdroje: ke dni 31 října 2016

1 EUR = 337,40 KZT

1 CZK = 12,49 KZT

4.2 Charakteristika "Kazkommertsbank" a.s.

4.2.1 Základní informace o bance

"Kazkommertsbank" a.s. jedna z největších finančních institucí ve Střední Asii a je největší soukromou bankou v Republice Kazachstán, pokud jde o rozměr celkového aktiva, úvěrového portfolia a vlastního kapitálu. Je moderní bankou odpovídající mezinárodním standardům s velice kvalitním řízením a zaručeným servisem, s pětinovým podílem na trhu bankovních služeb Republiky Kazachstán.

Banka byla založen v roce 1990 ve formě akciové společnosti pod názvem "MedeuBanka" a.s. V roce 1991 došlo ke změně v názvu a banka získala licence Národní banky Republiky Kazachstán na provedení bankovních operace. Banka má výpis z státního rejstříku č. 4466-1910-a.s..

Hlavní akcionáři společnosti jsou Středoasijská investiční společnost, Alnair Capital Holding, Fond národního blahobytu, pan K. Rakishev a pan N. Subhanberdin . Akcionáři společnosti volí Správní radu. Správní rada stanovuje představenstvo a reprezentuje zájmy akcionářů, je zodpovědná za celkové řízení banky a stanoví strategické, taktické a operativní plány. Zodpovědnost za řízení současné činnosti banky nese představenstvo.

Banka má komplexní nabídko produktů a služeb pro fyzické osoby, malé a střední firmy i velké korporace. Kromě přijímání vkladů a poskytování úvěrů v národní a cizí měně, banka nabízí také širokou škálu služeb pro běžné účty, jako jsou platby, inkasa, výroba debetních a kreditních karet. Za celou dobu svého fungování banka pokračuje v posilování své pozice na trhu finančních služeb, rozšiřuje a vylepšuje produktovou řadu, a zdokonalit kvality výrobků a služeb. Banka se objevuje jako čelný představitel v obsluze velkých korporací.

"Kazkommertsbank" a.s. zahrnuje dceřiné společnosti, které pracují v sféře řízení finančních aktiv, pojištění a brokerských službách. Rovněž banka poskytuje ostatní finanční služby. Ukazuje se jako jeden z hlavních aktérů na trhu s cennými papíry a na devizovém trhu Kazachstánu, poskytuje firmám služby cash managementu, včetně měnové operací. Podle obecného bankovní licenci, je banka oprávněna provádět transakce (prodej, nákup a skladování) drahých kovů, včetně zlata a stříbra.

Zvláštní pozornost je věnována zákaznickému servisu při využívání platebních karet. Ke dni 1. července 2016 banka emitovala kolem 2,5 mil. platebních karet.

"Kazkommertsbank" a.s. vydává platební karty systémů VISA, MasterCard, Union Pay a je jedinou bankou v Kazachstánu, která produkuje karty American Express (Rewards Card, Blue, Gold Credit Card, Platinum Credit Card, Corporate Card), denominované v tenge, eurech a amerických dolarech.

Počet registrovaných uživatelů finančního portálu pro fyzické osoby Homebank.kz přesáhl 800 tis. a rozsáhlá síť kamenných poboček i bankomatů po celé republice nabízí téměř dokonalou dostupnost pro klienty preferující osobní kontakt. [11]

4.2.2 Strategie banky

S příchodem nového akcionáře pana K. Rakisheva a týmem špičkových manažerů v roce 2016 "Kazkommertsbank" a.s. přijala nové strategické cíle. Nová strategie banky je zaměřena na zvyšování rentability hlavní činnosti podnikání a přenos pozornosti ze sektoru velkých korporací do obsluhování malých a středních firem, i fyzických osob. Banka rovněž hodlá udržet a postupně posilovat svou vedoucí pozici ve všech klientských segmentech a pro ně mít nejlepší nabídky směřované na využití karetních produktů a finančních technologií. Vedoucí postavení banky bude poskytnuté kvůli funkcí svých výrobků a rozsáhlé síti poboček. Klíčovou součástí nové strategie banky je zásadní reforma modelu klientského servisu, který by měl být zaměřen na potřeby zákazníků. Model bude poskytovat nejvíce jednoduchou, uživatelské příjemnou a rychlou službu. [11]

4.2.3 Fúze

Července 2014 "Kazkommertsbank" a.s. dokončila akvizice akcií "BTAbank" a.s.. Ve skutečnosti to znamená plnou integraci obou bank. Integrace byla provedena s cílem posílení a konsolidace bankovního systému Republiky Kazachstán, i vracení peněz do statní pokladny, které vláda utratila na záchranu banky "BTAbank" a.s. v průběhu globální finanční krize. Ve světové praxi, spojení vždy dává synergický efekt, když je konečný výsledek je mnohem větší než prostý součet jednotlivých složek.

"BTAbank" a.s. ukazovala se jako třetí z hlediska velikosti aktiv v bankovním systému Republiky Kazachstán ke dni 1 července roku 2014. V tu dobu vlastní kapitál banky činil 284,8 mld. KZT, čistý zisk dosahoval 8,7 mld. KZT a celková aktiva – 1 644,3 mld. KZT. Historie BTA banky začíná v roce 2008, kdy banka "TuranAlem" provedla rebranding, v důsledku kterého byly přeměny název, logotyp a firemní styl banky.

Předseda Správní rady banky "BTAbank" a.s. pan K. Rakishev po ukončení fúze byl zvolen novým členem Správní rady "Kazkommertsbank" a.s.. [13]

5 Vlastní práce

V praktické části práce je provedena samotná statistická analýza vybraných ukazatelů kazašské komerční "Kazkommertsbank" a.s.. banky od roku 2000 do roku 2015. Údaje byly převzaty z rozvahy a výkazu zisku a ztrát podle jednotlivých roku.

Pro analýzu jsou použity následující faktory:

1. Aktiva celkem
2. Peníze a peněžní ekvivalenty
3. Úrokové výnosy
4. Úrokové náklady
5. Čistý zisk
6. Peněžní zdroje klientů
7. ROE

5.1 Analýza vybraných ukazatelů banky

5.1.1 Celková aktiva

Tabulka č. 2 zobrazuje rozměr aktiv banky v letech 2000-2015 a jejich elementární charakteristiky. Ukazatel absolutní diference udává změny hodnot oproti předcházejícím obdobím. Nejvyšší nárůst podle ukazatelů první absolutní diference byl registrován v roce 2014, kdy došlo k zvýšení o 1660785 mil. KZT a ukazatel přírůstků vyjadřuje, že se jedná o nárůst o 64,22%. Nárůst rozměru aktiv v roce 2014 nastal v důsledku fúze z jiným kazašským bankem. V roce 2008 byl zaznamenán nejvyšší pokles velikosti aktiv, kdy došlo ke snížení o 382427 mil. KZT a pokles přírůstků činil 12,76%. Ke poklesu celkové aktivity se dostalo kvůli zmenšení objemů úvěrového portfolia o 9,4%(Příloha 2). V roce 2008 banka neměla za cíl zvýšit objem úvěrového portfolia, ale zaměřila své úsilí na zvyšování její kvality a udržení vysoké splácení s prioritou na podporu stávajících zákazníků.

Tempo růstu charakterizuje, o kolik procent se zvýšila hodnota rozměru sledovaného faktoru v daném okamžiku oproti okamžiku předcházejícímu. K nejvyšší meziroční změně v rozměru celkových aktiv došlo v roce 2006, kdy ve srovnání s rokem 2005 velikost aktiv vzrostla o 104,36% a ukazatel přírůstků vyjadřuje, že změna představovala nárůst o 1246987 mil. KZT. Nejvyšší podíl ve struktuře celkových aktiv vybrané banky v roce

2006 mělo úvěrové portfolio. Narůst velikosti celkových aktiv v roce 2006 byl způsoben růstem objemu úvěrového portfolia o 125,8% (o 935,4 mld. KZT)(Příloha 2). Z analýzy bazického indexu vyplývá, že za 15 let činnosti banky rozměr aktiv vzrostl o 4007,8%.

Tabulka 2 Aktiva celkem (v mil. KZT)

Účetní období	Aktiva celkem	1. absolutní diference	Tempo růstu	Přírůstek	Bazický index
2000	124015	-	-	-	-
2001	194343	70328	1,5671	56,71	1,567
2002	215063	20720	1,1066	10,66	1,734
2003	434241	219178	2,0191	101,91	3,502
2004	704057	269816	1,6214	62,14	5,677
2005	1194869	490812	1,6971	69,71	9,635
2006	2441856	1246987	2,0436	104,36	19,690
2007	2997232	555376	1,2274	22,74	24,168
2008	2614805	-382427	0,8724	-12,76	21,085
2009	2587873	-26932	0,9897	-1,03	20,867
2010	2688108	100235	1,0387	3,87	21,676
2011	2565689	-122419	0,9545	-4,55	20,689
2012	2444812	-120877	0,9529	-4,71	19,714
2013	2586292	141480	1,0579	5,79	20,855
2014	4247077	1660785	1,6422	64,22	34,246
2015	5094335	847258	1,1995	19,95	41,078
Průměr	2070917	331355	1,2811	-	-

Zdroj: „Kazkommertsbank“ a.s., vlastní zpracování

Analýza vývoje časové řady „Aktiva celkem“ byla vyrovnána mocninnou funkcí.

Trendová funkce má tvar: $y' = 83829t^{1,4393}$

Index korelace činí 0,9156

Za předpokladu vývoje při neměnných podmínkách pomocí trendové funkce provedena predikce na rok 2016. Očekávané hodnoty ukazatelů celkových aktiv činí 4947427,26 mil. KZT, což je ve srovnání s rokem 2015 představuje pokles o 146908 mil. KZT.

5.1.2 Peníze a peněžní ekvivalenty

V tabulce č. 3 je znázorněna velikost peněz a peněžních ekvivalentů od roku 2000 po rok 2015 a jejich elementární charakteristiky. Ukazatel první absolutní difference znázorňuje změny hodnot ve srovnání s předcházejícím obdobím. Podle ukazatelů první absolutní difference bylo nejvyššího poklesu velikosti peněz a peněžních ekvivalentů dosaženo v roce 2011, kdy došlo ke snížení o 40159 mil. KZT a podle ukazatelů přírůstků představuje pokles 33,97%. K poklesu došlo kvůli snížení příjmů z provozní činnosti, hlavně v důsledku snížení peněžních zdrojů klientu, kdy rozdíl ve srovnání s rokem 2010 dosahoval 78096 mil. KZT(Příloha 2).

Tabulka 3 Peníze a peněžní ekvivalenty (v mil. KZT)

Účetní období	Peníze a peněžní ekvivalenty	1. absolutní difference	Tempo růstu	Přírůstek	Bazický index
2000	16829	-	-	-	-
2001	16190	-639	0,9620	-3,80	0,962
2002	55227	39037	3,4112	241,12	3,282
2003	47322	-7905	0,8569	-14,31	2,812
2004	81858	34536	1,7298	72,98	4,864
2005	200271	118413	2,4466	144,66	11,900
2006	249216	48945	1,2444	24,44	14,809
2007	144346	84943	2,4299	142,99	8,577
2008	168994	24648	1,1708	17,08	10,042
2009	138796	-30198	0,8213	-17,87	8,247
2010	118223	-20573	0,8518	-14,82	7,025
2011	78064	-40159	0,6603	-33,97	4,639
2012	188933	110869	2,4202	142,02	11,227
2013	274985	86052	1,4555	45,55	16,340
2014	305538	30553	1,1111	11,11	18,155
2015	268426	-37112	0,8785	-12,15	15,950
Průměr	147076	16773	1,2028	-	-

Zdroj: „Kazkommertsbank“ a.s., vlastní zpracování

Podle ukazatelů první absolutní diference byl nejvyšší nárůst registrován v roce 2005, kdy došlo ke zvýšení o 118413 mil. KZT a ukazatel přírůstků vyjadřuje, že nárůst tvoří 144,66%. K tomuto nárůstu dostalo kvůli zvýšení příjmů z provozní činnosti banky. Příjmy z provozní činnosti v roce 2005 činily 20774 mil. KZT a v roce 2004 banka měla výdaj z provozní činnosti v rozměru 78372 mil. KZT (Příloha 2). Hlavními důvody zvýšení příjmů z provozní činnosti jsou příjmy z prodeje cenných papírů a zvýšení peněžních zdrojů klientů.

Tempo růstu charakterizuje, o kolik procent se zvýšila hodnota objemu peněz a peněžních ekvivalentů v daném okamžiku oproti okamžiku předcházejícímu. K nejvyšší meziroční změně došlo v roce 2002, kdy tempo růstu činilo zvýšení o 241,1% oproti roku 2001. K takové změně v roce 2002 došlo kvůli změně ve finanční činnosti banky, kdy ve srovnání s rokem 2001 rozdíl příjmů z dluhových cenných papírů činil 44514 mil. KZT. Naopak nejnižší meziroční změna byla registrována v roce 2011, ve srovnání s rokem 2010 změna představovala pokles o 33,97%. Z analýzy bazického indexu vyplývá, že za 15 let činnosti banky velikost peněz a peněžních ekvivalentů vzrostla o 1495%.

Analýza vývoje časové řady „Peníze a peněžní ekvivalenty“ byla vyrovnána mocninou funkcí.

Trendová funkce má tvar: $y' = 14953t^{1,0354}$

Index korelace činí 0,7762

Za předpokladu vývoje při neměnných podmínkách pomocí trendové funkce byla provedena predikce na rok 2016. Očekávané hodnoty ukazatelů peněz a peněžních ekvivalentů činí 255914,04 mil. KZT.

5.1.3 Úrokové výnosy

Tabulka č. 4 zobrazuje rozměr úrokových výnosů banky v letech 2000-2015 a jejich elementární charakteristiky. Ukazatel absolutní diference udává změny hodnot oproti předcházejícím obdobím. V roce 2007 byl registrován nejvyšší nárůst podle ukazatelů první absolutní diference, kdy došlo k zvýšení o 169208 mil. KZT a ukazatel přírůstků vyjadřuje, že se jedná o nárůst o 114,91%. Toto zvýšení souvisí s růstem průměrných úročených aktiv, ve struktuře kterých největší podíl v roce 2007 zaujali úvěry poskytnuté klientům. K zvýšení úrokových výnosů došlo kvůli nárůstu úrokových výnosů z úvěrů poskytnutých klientům, které vzrostly o 124,1% ve srovnání s rokem 2006. Tento nárůst je

způsoben zvýšením průměrného objemu úvěru poskytnutých klientům a zvýšením průměrné úrokové sazby(Příloha 2).

Podle ukazatelů první absolutní diference v roce 2010 byl zaznamenán nejvyšší pokles velikosti úrokových výnosu, kdy došlo ke snížení o 80945 mil. KZT a pokles přírůstku činil 21,73%. Hlavním důvodem poklesu bylo snížení úrokových výnosu z úvěrů poskytnutých klientům o 22,4%, v důsledku snížení jejich objemu a úrokové sazby (Příloha2).

Tabulka 4 Úrokové výnosy (v mil. KZT)

Účetní období	Úrokové výnosy celkem	1. absolutní diference	Tempo růstu	Přírůstek	Bazický index
2000	12361	-	-	-	-
2001	17536	5175	1,4187	41,87	1,419
2002	22607	5071	1,2892	28,92	1,829
2003	35712	13105	1,5797	57,97	2,889
2004	56163	20451	1,5727	57,27	4,544
2005	85791	29628	1,5275	52,75	6,940
2006	147250	61459	1,7164	71,64	11,912
2007	316458	169208	2,1491	114,91	25,601
2008	380777	64319	1,2033	20,33	30,805
2009	372460	-8317	0,9782	-2,18	30,132
2010	291515	-80945	0,7827	-21,73	23,583
2011	246853	-44662	0,8468	-15,32	19,970
2012	233357	-13496	0,9453	-5,47	18,878
2013	252092	18735	1,0803	8,03	20,394
2014	313579	61487	1,2439	24,39	25,368
2015	378053	64474	1,2056	20,56	30,584
Průměr	197660	24379	1,2561	-	-

Zdroj: „Kazkommertsbank“ a.s., vlastní zpracování

Tempo růstu vyjadřuje, že v roce 2007 došlo k nejvyšší meziročně změně velikosti úrokových výnosu, kdy ve srovnání s rokem 2006 velikost aktiv vzrostla o 114,91%. Nejnižší hodnoty ukazatelů tempo růstu zaznamenány v roce 2010, kdy oproti roku 2009

rozměr úrokových výnosu pokles o 21,73%. Z analýzy bazického indexu vyplývá, že za 15 let činnosti banky rozměr úrokových výnosu vzrostl o 2958,4%.

Analýza vývoje časové řady „Úrokové výnosy“ byla vyrovnána kvadratickou funkcí.

Trendová funkce má tvar: $y' = - 101614 + 54624t - 1765,1t^2$

Index korelace činí 0,7503

Za předpokladu vývoje při neměnných podmínkách pomocí trendové funkce provedena predikce na rok 2016. Očekávané hodnoty ukazatelů úrokových výnosu činí 3168801 mil. KZT.

5.1.4 Úrokové náklady

Tabulka 5 Úrokové náklady (v mil. KZT)

Účetní období	Úrokové náklady celkem	1. absolutní diference	Tempo růstu	Přírůstek	Bazický index
2000	5763	-	-	-	-
2001	7536	1773	1,3077	30,77	1,308
2002	11258	3722	1,4939	49,39	1,953
2003	19344	8086	1,7182	71,82	3,357
2004	27433	8089	1,4182	41,82	4,760
2005	45855	18422	1,6715	67,15	7,957
2006	83115	37260	1,8126	81,26	14,422
2007	171762	88647	2,0666	106,66	29,804
2008	181265	9503	1,0553	5,53	31,453
2009	178846	-2419	0,9866	-1,34	31,033
2010	152091	-26755	0,8504	-14,96	26,391
2011	133531	-18560	0,8780	-12,20	23,170
2012	110398	-23133	0,8268	-17,32	19,156
2013	110550	152	1,0014	0,14	19,183
2014	159547	48997	1,4432	44,32	27,685
2015	190967	31420	1,1969	19,69	33,137
Průměr	99329	12347	1,2629	-	-

Zdroj: „Kazkommertsbank“ a.s., vlastní zpracování

V tabulce 5 je znázorněna velikost úrokových nákladů od roku 2000 po rok 2015 a jejich elementární charakteristiky. Ukazatel první absolutní difference znázorňuje změny hodnot ve srovnání s předcházejícím obdobím. Podle tohoto ukazatelů byl registrován nejvyšší nárůst v roce 2007, kdy došlo k zvýšení o 88647 mil. KZT a ukazatele první relativní difference vyjadřuje, že nárůst představuje zvýšení o 106,66%. Tento nárůst je způsoben nárůstem průměrných objemů úročených pasiv banky, kdy úrokové náklady z dluhových cenných papírů vzrostly o 23848 mil. KZT a vzrostly celkové náklady spojené z účty zákazníků o 183,9%, v důsledku zvýšení průměrného objemu účtu klientů (Příloha 2).

Naopak nejvyššího poklesu velikosti úrokových nákladů podle ukazatelů první absolutní difference bylo dosaženo v roce 2012, kdy došlo k snížení o 23133 mil. KZT a podle ukazatele přírůstků vyjadřuje, že pokles představuje 17,32%. K poklesu se dostalo kvůli snížení objemů vkladů klientů a snížení jejich celkových nákladů.

Tempo růstu charakterizuje, o kolik procent se zvýšila hodnota rozměru úrokových nákladů v daném okamžiku oproti okamžiku předcházejícímu. Z tabulky 5 je vidět, že k nejvyšší meziročně změně došlo v roce 2007, kdy tempo růstu činilo zvýšení oproti roku 2006 o 106,66%. Naopak nejnižší meziroční změna byla registrovaná v roce 2012, ve srovnání s rokem 2011 změna dosahovala pokles o 17,32%. Z analýzy bazického indexu vyplývá, že za 15 let činnosti banky velikost úrokových nákladů vzrostla o 3212,7%.

Analýza vývoje časové řady „Úrokové náklady“ byla vyrovnána kvadratickou funkcí.

Trendová funkce má tvar: $y' = -953,76t^2 + 28326t - 52269$

Index korelace činí 0,7429

Za předpokladu vývoje při neměnných podmínkách pomocí trendové funkce provedena predikce na rok 2016. Očekávané hodnoty ukazatelů úrokových nákladů činí 153636,4 mil. KZT.

5.1.5 Čistý zisk

V tabulce 6 je znázorněna velikost čistého zisku v letech 2000 – 2015 a jejich elementární charakteristiky. Pomocí ukazatele první absolutní difference lze zjistit změny hodnot oproti předcházejícím obdobím. V roce 2013 byl registrován nejvyšší nárůst podle ukazatelů první relativní difference, kdy došlo ke zvýšení o 183467 mil. KZT a ukazatel přírůstku udává, že se jedná o zvýšení o 140,12%. Hlavním důvodem nárůstu v roce 2013

byl růst čistého úrokového výnosu před tvorbou rezerv na ztráty z úročených aktiv a snížení čistých neúrokových výnosů.

Tabulka 6 Čistý zisk (v mil. KZT)

Účetní období	Čistý zisk celkem	1. absolutní diference	Tempo růstu	Přírůstek	Bazický index
2000	4024	-	-	-	-
2001	5289	1265	1,3144	31,44	1,314
2002	7979	2690	1,5089	50,86	1,983
2003	8925	946	1,1186	11,86	2,218
2004	9782	857	1,0960	9,60	2,431
2005	19815	10033	2,0257	102,57	4,924
2006	27761	7946	1,4010	40,10	6,899
2007	57751	29990	2,0803	108,03	14,352
2008	20164	-37587	0,3491	-65,09	5,011
2009	19023	-1141	0,9434	-5,66	4,727
2010	21988	2965	1,1559	15,59	5,464
2011	23520	1532	1,0697	6,97	5,845
2012	-130932	-154452	-5,5668	-656,68	-32,538
2013	52535	183467	-0,4012	-140,12	13,055
2014	23741	-28794	0,4519	-54,81	5,900
2015	18435	-5306	0,7765	-22,35	4,581
Průměr	28229	961	1,1068	-	-

Zdroj: „Kazkommertsbank“ a.s., vlastní zpracování

Velikost čistého zisku dosáhla svého největšího poklesu, kdy v roce 2012 pokles činil 154452 mil. KZT a ukazatel první absolutní diference vyjadřuje, že toto snížení představuje pokles o 656,68%. K poklesu čistého zisku došlo kvůli zvýšení výdajů na rezervy. Narůst výdajů na rezervy souvisel s případným znehodnocením úročených aktiv vzhledem k jednorázovému přírůstku dodatečných rezervních fondů v souladu s IFRS, aniž by to ovlivnilo přiměřenost existujícího vlastního kapitálu.

Tempo růstu charakterizuje, o kolik procent se zvýšila hodnota rozměru čistého zisku v daném okamžiku oproti okamžiku předcházejícímu. Z tabulky 6 je vidět, že k nejvyšší

meziroční změně došlo v roce 2013, kdy tempo růstu činilo zvýšení oproti roku 2012 o 140,12%. Naopak nejnižší meziroční změna byla registrována v roce 2012, ve srovnání s rokem 2011 změna dosahovala pokles o 656,68%. Z analýzy bazického indexu vyplývá, že za 15 let činnosti banky velikost úrokových nákladů vzrostla o 3581%.

Index korelace kvadratické trendové funkce činí 0,0156

Index korelace lineární trendové funkce činí 0,0021

Korelační indexy vystihují časovou řadu s malým procentem, což znamená, že budoucí odhad může být chybným.

5.1.6 Peněžní zdroje klientů

Tabulka 7 Peněžní zdroje klientů (v mil. KZT)

Účetní období	Peněžní zdroje klientů celkem	1. absolutní diference	Tempo růstu	Přírůstek	Bazický index
2000	54139	-	-	-	-
2001	108975	54836	2,0129	101,29	2,013
2002	141372	32397	1,2973	29,73	2,611
2003	151589	10217	1,0723	7,23	2,800
2004	197827	46238	1,3050	30,50	3,654
2005	303437	105610	1,5339	53,39	5,605
2006	687806	384369	2,2667	126,67	12,704
2007	895083	207277	1,3014	30,14	16,533
2008	979453	84370	1,0943	9,43	18,091
2009	1276464	297011	1,3032	30,32	23,578
2010	1506800	230336	1,1805	18,05	27,832
2011	1428704	-78096	0,9482	-5,18	26,390
2012	1521879	93175	1,0652	6,52	28,111
2013	1682035	160156	1,1052	10,52	31,069
2014	2264140	582105	1,3461	34,61	41,821
2015	3324734	1060594	1,4684	46,84	61,411
Průměr	1032777	218040	1,3159	-	-

Zdroj: „Kazkommertsbank“ a.s., vlastní zpracování

V tabulce 7 je znázorněna velikost peněžních zdrojů klientů v letech od roku 2000 po rok 2015 a jejich elementární charakteristiky. Pomocí ukazatele první absolutní difference lze zjistit změny hodnot oproti předcházejícím obdobím. V roce 2015 byl registrován nejvyšší nárůst podle ukazatelů první relativní difference, kdy došlo ke zvýšení o 1060594 mil. KZT a ukazatel přírůstků difference udává, že se jedná o zvýšení o 46,84%. Banka poskytuje úvěry v národní a cizí měně. Hlavní důvody nárůstu peněžních zdrojů klientu v roce 2015 jsou oslabení národní měny a úpravy související se směnným kurzem.

Naopak k největšímu poklesu peněžních zdrojů klientů došlo v roce 2011, kdy pokles činil 78096 mil. KZT a ukazatel první absolutní difference vyjadřuje, že toto snížení představuje pokles o 5,18%. Hlavní vliv na pokles peněžních zdrojů klientů měla optimalizace závazků banky, jejímž cílem bylo snížit úrokové náklady.

Tempo růstu charakterizuje, o kolik procent se zvýšila hodnota velikosti peněžních zdrojů klientů v daném okamžiku oproti okamžiku předcházejícímu. Z tabulky 6 je vidět, že k nejvyšší meziroční změně došlo v roce 2006, kdy tempo růstu činilo zvýšení oproti roku 2005 o 126,67%. K této změně došlo v důsledku rostoucí důvěry veřejností k bance. Ve srovnání s rokem 2005 rozdíl vkladů fyzických klientů činil 298338 mil. KZT. Naopak nejnižší meziroční změna byla registrována v roce 2011, kdy ve porovnání s rokem 2007 změna představovala pokles o 5,18%. Z analýzy bazického indexu vyplývá, že za 15 let činnosti banky velikost úrokových nákladů vzrostla o 6041% (Příloha 2).

Analýza vývoje časové řady „Peněžní zdroje klientů“ byla vyrovnána kvadratickou funkcí.

Trendová funkce má tvar: $y' = 11267t^2 - 10885t + 71880$

Index korelace činí 0,9364

Za předpokladu vývoje při neměnných podmínkách pomocí trendové funkce provedena predikce na rok 2016. Očekávané hodnoty ukazatelů peněžních zdrojů klientů činí 3143508 mil. KZT.

5.1.7 Poskytnuté úvěry celkem

V tabulce 8 je znázorněn rozměr poskytnutých úvěru celkem v letech od roku 2000 po rok 2015 a jejich elementární charakteristiky.

Tabulka 8 Poskytnuté úvěry celkem (v mil. KZT)

Účetní období	Úvěry celkem	1. absolutní diference	Tempo růstu	Přírůstek	Bazický index
2000	82792	-	-	-	-
2001	154232	71440	1,8629	86,29	1,863
2002	222469	68237	1,4424	44,24	2,687
2003	330094	107625	1,4838	48,38	3,987
2004	555128	225034	1,6817	68,17	6,705
2005	1023095	467967	1,8430	84,30	12,357
2006	1910374	887279	1,8673	86,73	23,074
2007	2692882	782508	1,4096	40,96	32,526
2008	2634031	-58851	0,9781	-2,19	31,815
2009	2807147	173116	1,0657	6,57	33,906
2010	2886297	79150	1,0282	2,82	34,862
2011	2785573	-100724	0,9651	-3,49	33,645
2012	2980943	195370	1,0701	7,01	36,005
2013	3012211	31268	1,0105	1,05	36,383
2014	2833143	-179068	0,9405	-5,95	34,220
2015	4437318	1604175	1,5662	56,62	53,596
Průměr	1959296	290302	1,3040	-	-

Zdroj: „Kazkommertsbank“ a.s., vlastní zpracování

V roce 2006 byl registrován nejvyšší narůst poskytnutých úvěru celkem podle ukazatelů přírůstků, kdy došlo ke zvýšení o 86,73% a ukazatel první relativní diference udává, že se jedná o zvýšení o 887279 mil. KZT. Banka pokračovala zvyšovat úvěrování takových sektorů ekonomiky, jako stavebnictví a strojírenství. V roce 2006 úvěrování těchto sektorů mělo značný vliv na zvýšení objemů sledovaného faktorů.

Nejvyšší pokles byl zaznamenán v roce 2014, kdy pokles činil 179068 mil. KZT a podle ukazatelů přírůstků velikost poskytnutých úvěru celkem snížela o 5,95%. K snížení dostalo kvůli snižování rezerv na rizika a ztráty. Hlavní důvody snížení těchto rezerv bylo provedení odpisů spojené s očištěním bilance od špatných úvěrů v rámci požadavek Národní banky. V souvislosti s rostoucím rizikem nesplacení banka omezila poskytování nových úvěrů.

Tempo růstu charakterizuje, o kolik procent se zvýšila hodnota rozměru čistého zisku v daném okamžiku oproti okamžiku předcházejícímu. Z tabulky 6 je vidět, že k nejvyšší meziroční změně došlo v roce 2006, kdy tempo růstu činilo zvýšení oproti roku 2005 o 86,73%. Naopak nejnižší meziroční změna byla registrována v roce 2014, ve porovnání s rokem 2013 změna představovala pokles o 5,95%. Z analýzy bazického indexu vyplývá, že za 15 let činnosti banky velikost úrokových nákladů vzrostla o 5259,6%.

Analýza vývoje časové řady „Poskytnuté úvěry celkem“ byla vyrovnána lineární funkcí.

Trendová funkce má tvar: $y' = 268013t - 318881$

Index korelace činí 0,8845

Za předpokladu vývoje při neměnných podmínkách pomocí trendové funkce provedena predikce na rok 2016. Očekávané hodnoty ukazatelů poskytnutých úvěrů celkem činí 4237340 mil. KZT.

5.1.8 Rentabilita vlastního kapitálů (ROE)

V tabulce 9 znázorněny ukazatele rentability vlastního kapitálů v letech od roku 2000 po rok 2015 a jejich elementární charakteristiky. Pomocí ukazatele první absolutní diference lze zjistit změny hodnot oproti předcházejícím obdobím. Nejvyšší nárůst byl registrován v roce 2013, kdy došlo ke zvýšení o 45% a ukazatel první relativní diference udává, že se jedná o zvýšení o 157,04%. Nárůst ROE ovlivnil růst čistého zisku. Naproti nejvyšší pokles byl zaznamenán v roce 2012, kdy pokles činil 34% a podle ukazatelů první relativní diference velikost poskytnutých úvěrů celkem snižovala o 616,36% (Příloha 2). K poklesu ukazatelů ROE došlo kvůli snížení čistého zisku.

Tempo růstu charakterizuje, o kolik procent se zvýšila hodnota rozměru ukazatelů ROE v daném okamžiku oproti okamžiku předcházejícímu. Z tabulky 9 je vidět, že k nejvyšší změně došlo v roce 2015, kdy tempo růstu činilo zvýšení oproti roku 2014 o 111,436. Naopak nejnižší změna byla registrovaná v roce 2014, ve srovnání s rokem 2014 změna dosahovala pokles o 69,75%. Z analýzy bazického indexu vyplývá, že za 15 let činnosti banky velikost ROE poklesla o 45,2%.

Tabulka 9 Rentabilita vlastního kapitálu (ROE v %)

Účetní období	ROE	1. absolutní diference	Tempo růstu	Přírůstek	Bazický index
2000	18,9	-	-	-	-
2001	21,7	3	1,1482	14,82	1,148
2002	24,9	3	1,1475	14,75	1,317
2003	22,9	-2	0,9207	-8,03	1,212
2004	16,8	-6	0,7336	-26,64	0,889
2005	26,1	9	1,5536	55,36	1,381
2006	22,1	-4	0,8467	-15,33	1,169
2007	19,5	-3	0,8823	-11,77	1,032
2008	6,5	-13	0,3333	-66,67	0,344
2009	5,4	-1	0,8308	-16,92	0,286
2010	5,5	0	1,0185	1,85	0,291
2011	5,5	0	1,0000	0,00	0,291
2012	-28,4	-34	-5,1636	-616,36	-1,503
2013	16,2	45	-0,5704	-157,04	0,857
2014	4,9	-11	0,3025	-69,75	0,259
2015	10,36	5	2,1143	111,43	0,548
Průměr	16	-1	0,9607	-	-

Zdroj: „Kazkommertsbank“ a.s., vlastní zpracování

Analýza vývoje časové řady „ROE“ byla vyrovnána lineární funkcí.

Trendová funkce má tvar: $y' = -1,6899t + 26,793$

Index korelace činí 0,3643

Za předpokladu vývoje při neměnných podmínkách pomocí trendové funkce provedena predikce na rok 2016. Očekávané hodnoty ukazatelů ROE činí -1,94%. Avšak index korelace vystihuje časovou řadu s malým procentem, což znamená, že budoucí odhad může být chybným.

6 Výsledky a doporučení

6.1 Hodnocení výsledku

Provedená analýza činnosti banky "Kazkommertsbank" a.s. udává, že během sledovaného období výsledky činnosti banky byly nestabilní, avšak zůstává na pozitivním trendu.

Při hodnocení jednotlivých faktorů, bude maximální hodnota čistého zisku podle ukazatelů přírůstku pozorována v roce 2007, kdy čistý zisk zvýšil o 108,03%. Také hodnoty ukazatelů úrokových výnosů a úrokových nákladů v roce 2007 dosahovali svých maximálních hodnot. V tomto roce banka poskytovala velký počet úvěrů a zvětšila své úvěrové portfolio.

Do roku 2008 pozitivní vývoj ukazatelů první absolutní diference a přírůstku byl pozorován u většiny faktorů provedené analýzy. V letech 2008-2010 v Republice Kazachstán proběhla finanční krize, která měla vliv na všechna odvětví ekonomiky. Na základě provedené analýzy lze zjistit, že tato krize měla vliv na sledované faktory činnosti vybrané banky. Za období finanční krize registrovány značné poklesy hodnot celkové aktivity, úrokových výnosů, úrokových nákladů, peněz a peněžních ekvivalentů a čistého zisku. Vyhnout se velkým výdajům banka zavedla strategii stabilizace. Jedním z výsledků zavedené strategie bylo snížení úrokových nákladů. Špatné následky krize měli vliv na činnost banky i po její ukončení.

Na základě provedené analýzy růstu bylo zjištěno, že tempo růstu aktivní činnosti banky, pomocí kterou banka dostává příjmy, rozvíjí rychleji než tempo růstu banky. Průměrný koeficient tempo růstu poskytnutých úvěrů celkem činí 30,40% (tabulka 8) a peněžní zdroje klientů v sledovaném období měly průměrný roční nárůst o 31,59% (tabulka 7). Naproti průměrný koeficient tempo růstu celkových aktiv vyjadřuje, že jedna o průměrný roční nárůst o 28,11% (tabulka 2) a velikost peněz a peněžní ekvivalenty banka ročně průměrně zvětšuje o 20,28% (tabulka 3).

Analýza ukazatelů rentability vlastního kapitálu udává, že ukazatel má klesající tendenci. Tempo růstu ROE udává, že průměrný roční pokles činí 3,93% (tabulka 9). Jednotlivé hodnoty sledovaného ukazatele lze porovnat s průměrnou hodnotou dosaženou v daném odvětví v stejný okamžik. Průměr ROE bankovního systému Republiky Kazachstán v roce 2015 představoval 12%. Je tedy vidět, že analyzovaná banka dosahovala

zhruba o 1,64% méně, než průměr. Za sledované období úrokové výnosy banky vzrostl o 2985,4% a úrokové náklady o 3212,7%. Z toho vyplývá, že banka nedostatečně efektivně využívá zdroje. [14]

6.1.1 Hodnocení fúze

Na vývoj banky má vliv řada faktorů, ke kterým patří například změny v ekonomice příslušného země, privatizace, konkurence, fúze, akvizice a mnohé další. V roce 2014 banka měla sloučení z jinou kazašskou bankou. V tabulce 10 je zakrněny změny sledovaných faktorů banky „Kazkommertsbank“ a.s..

Tabulka 10 Jednotlivých faktory a jejich ukazatelé v roce 2014 (v mil. KZT)

	Jednotlivé faktory	Hodnoty	1. absolutní diference	Tempo růstu 2014/2013	Přírůstek 2014/2013	Bazický index 2014/2000
1	Aktiva celkem	4247077	1660785	1,6422	64,22	34,246
2	Čistý zisk	23741	-28794	0,4519	-54,81	5,9
3	Úrokové náklady	159547	48997	1,4432	44,32	27,685
4	Peněžní zdroje klientů celkem	2264140	582105	1,3461	34,61	41,821
5	Úrokové výnosy	313579	61487	1,2439	24,39	25,368
6	Peníze a peněžní ekvivalenty	305538	30553	1,1111	11,11	18,155
7	Poskytnuté úvěry celkem	2833143	-179068	0,9405	-5,95	34,22

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvýznamnější vliv mezi sledované faktory fúze měla na celkovou aktivu banky. Podle ukazatelů první absolutní diference změna ve srovnání s předcházejícím obdobím činila 1660785 mil. KZT. Ukazatel tempo růstu udává, že aktiva celkem zvýšila o 64,22 %.

V roce 2014 banka byla registrovana ztráta banky jako výsledek zvýšení provozních nákladů. Analýza velikosti čistého zisku udává, že ukazatel přírůstku ve srovnání s rokem 2013 poklesla o 54,91% (tabulka 6). Z přílohy 2 je vidět, že příjmy s provozní činnosti

v roce 2014 poklesly o 71826 mil. KZT. Zvýšení pozorováno u všech provozních nákladů. Vyskytovali se také náklady spojené s integračním procesem fúze a stanovením tržní hodnoty aktiv. V důsledku fuze se zvýšili náklady na právní poradny, personální náklady a daňové náklady.

Důsledky fúze lze sledovat i v následujícím roce. V roce 2015 zaznamenány nárůsty peněžních zdrojů klientu o 46,84% (tabulka 3) a poskytnutých úvěrů celkem o 56,62% (tabulka 8). Na základě těchto údajů lze usoudit, že banka rozšířila svoji klientskou základnu anebo zvýšila spokojenost stávajících zákazníků.

6.2 Doporučení

Na základě analýzy bylo zjištěno, že jedním z hlavních problémů vybrané banky jsou nízké hodnoty rentability vlastního kapitálu od roku 2008 ovlivněné převážně finanční krizí. Nejdůležitější podmínkou rentability je vytváření zisku, která může být ovlivněna snížením nákladů, zvýšením zisku a úrokové sazby.

Jednou ze složek zvýšení zisku je poskytnutí nového úvěrového produktu z vyšší úrokovou sazbou. S přehlednutím úrokového rizika tj. platební nechopenosti či platební nevěře dlužníků splatit své závazky vůči bance podle našeho názoru by se banka měla obrátit pozornost na ověření bonity svých klientů. Alternativní variantou zvýšení zisku je snížení úrokové sazby z vkladů, která byla zvýšená v období krize. Lidé se báli nechávat peníze bance a byla zaznamenána nedůvěra k bankám, aby zlepšit situace a neztratit svých klientů banka nabízeli vklady s lepšími nabídkami a vyšším úročením. V polední době situace se zlepšila, aby zvětšit své příjmy banka může poskytnout nové služby a sazby.

Pro zvýšení výnosu banka mohla by zvýšit objem poskytnutých služeb prostřednictvím zvýšení aktivity stávajících zákazníků a přibrání nových klientů.

7 Závěr

Bakalářská práce se věnuje analýzou významných ukazatelů činnosti kazašské banky „Kazkommertsbank“ a.s. v letech 2000-2015. V teoretické části byly charakterizovány základní pojmy týkající sektor bankovníctví, popsán bankovního systému Republiky Kazachstán a uvedeny základní informace o zvolené banky.

Pro provedení analýzy byla vytvořena databáze, která zahrnuje sebraná data z výkazu zisku a ztrát, rozvahy a interních dokumentu „Kazkommertsbank“ a.s.. Pro vypracování analýzy byly použity následující faktory: aktiva celkem, peníze a peněžní ekvivalenty, úrokové výnosy, úrokové náklady, čistý zisk, peněžní zdroje klientů, poskytnuté úvěry celkem a ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE). Data byla analyzována a vyhodnocena pomocí metod z oblasti časových řad a indexní analýzy.

Za 15 let činnosti banka značně zvýšila své zdroje a posílila své postavení na bankovním trhu. Na základě provedené statistické analýzy bylo zjištěno, že výsledky činnosti banky byly nestabilní avšak zůstává v mírně rostoucím trendu.

Z provedené analýzy je vidět, že v letech 2000-2015 banka ukázala nestabilní finanční výsledky své činnosti, které se projevuje ve vysoké variabilitě čistého zisku a ukazatelů rentability vlastního kapitálu. Výsledky analýzy udává, že banka nedostatečně efektivně využívá své zdroje. Takový názor byl formulován podle následujících faktorů. Za sledované období úrokové výnosy banky vzrostl o 2985,4% a úrokové náklady o 3212,7%. Ukazatel ROE banky v roce 2015 dosahoval hodnot, které je zhruba o 1,64% méně, než průměr bankovního sektorů Republiky Kazachstán.

V roce 2014 banka banky „Kazkommertsbank“ a.s. měla fúze z bankou „BTAbank“ a.s.. Sloučení mělo vliv převážně na zisk vybrané banky, velikost čistého zisku v roce 2014 poklesla o 54,81%. Vydaje v tomto okamžiku souvisí integračním procesem fúze. Celkové v prvním roce po sloučení došlo k pozitivnímu vývoje aktivní činnosti banky. V roce 2015 byl registrován nárůst peněžních zdrojů klientu a poskytnutých úvěru celkem. Rozšíření bankou svoji klientskou základnu a zvýšení spokojenosti stávajících zákazníků lze považovat za pozitivní vliv fúze.

Podle našeho názorů banka by měla obrátit pozornost na ověření bonity svých klientů. Doporučení bance, aby zlepšila a udržela postavení na trhu, se týkají zvýšení objemu poskytnutých služeb.

8 Seznam literatury

- [1] **DVOŘÁK, Petr.** *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha : LINDLE , 1999. ISBN 80-7201-141-3.
- [2] **P.S.ROSE.** *Peněžní a kapitálové trhy*. Praha : VICTORIA PUBLISHING, 1994. ISBN 80-85605-52-X.
- [3] **REVENDA, Zbyněk a kol.** *Peněžní ekonomie a bankovníctví 2. vyd.* Praha : Management Press, 1997. ISBN 80-85943-49-2.
- [4] **ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava a kol.** *Bankovníctví 2.* Praha : Grada Publishing, 1998. ISBN 80-7169-663-3.
- [5] **POLIDAR, Vojtěch.** *Management bank a bankovních obchodů.* Praha : Ekopress, 1995. ISBN 901 991-0-0.
- [6] **REJNUŠ, O.** *Peněžní ekonomie 4. vyd.* Brno : Cerm, 2008. ISBN 978-80-214-3703-6.
- [7] **HINDLS, R., HRONOVÁ, S., SEGER, J., FISCHER, J.** *Statistika pro ekonomy.* Praha : Portál, 2004. ISBN: 987-80-86946-43-6.
- [8] **BLAŽEK, Jiří a UKLEIN, Jiří.** *Bankovníctví.* Brno : Masarykova univerzita, 1997. ISBN 80-7083-898-1.
- [9] **JÍLEK, J.** *Finanční trhy.* Praha : Grade Publishing, 1997. ISBN 80-7169-453-3..
- [10] **POLOUČEK, Stanislav.** *Bankovníctví 1. vyd.* Praha : C. H. Beck, 2013. ISBN: 80-7179-462-7.

Internetové zdroje

- [11] **Qazkom.kz.** *Charakteristika banky.* [Online] <http://qazkom.kz>.
- [12] **Kazkom.kz.** *Roční správa.* [Online] <http://ru.kkb.kz/page/FinancialReports>.
- [13] **BTA.kz.** *Fúze.* [Online] <http://bta.kz/ru/about/faq/>.
- [14] **Nationalbank.kz.** *Národní banka.* [Online] <http://nationalbank.kz>.
- [15] **Banker.ky.** *Bankovní analýza.* [Online] <http://forum.banker.kz>.
- [16] **Zakon.kz.** *Legislativa.* [Online] https://online.zakon.kz/m/Document/doc_id=1003931.

9 Přílohy

Příloha 1 Vybraná data z rozvahy, výkazu zisku a ztrát a interních dokumentů v letech 2000-2015	51
Příloha 2 Pomocná data z rozvahy, výkazu zisku a ztrát a interních dokumentů v letech 2000-2015	52

Příloha 1 Vybraná data z rozvahy, výkazu zisku a ztrát a interních dokumentů v letech 2000-2015

	ROE v %	Úvěry celkem v mil. KZT	Peněžní zdroje klientů v mil. KZT	Čistý zisk v mil. KZT	Úrokové naklady v mil. KZT	Úrokové vynosy v mil. KZT	Peníze a peněžní ekvivalenty v mil. KZT	Aktiva celkem v mil. KZT
2000	18,9	82792	54139	4024	5763	12361	16829	124015
2001	21,7	155232	108975	5289	7536	17536	16190	194343
2002	24,9	222469	141372	7979	11258	22607	55227	215063
2003	22,9	330094	151589	8925	19344	35712	47322	434241
2004	16,8	555128	197827	9782	27433	56163	81858	704057
2005	26,1	1023095	303437	19815	45855	85791	200271	1194869
2006	22,1	1910374	687806	27761	83115	147250	59403	2441856
2007	19,5	2692882	895083	57751	171762	316458	144346	2997232
2008	6,5	2634031	979453	20164	181265	380777	168994	2614805
2009	5,4	2807147	1276464	19023	178846	372460	138796	2587873
2010	5,5	2886297	1506800	21988	152091	291515	118223	2688108
2011	5,5	2785573	1428704	23520	133531	246853	78064	2565689
2012	-28,4	2980943	1521879	-130932	110398	233357	188933	2444812
2013	16,2	3012211	1682035	52535	110550	252092	274985	2586292
2014	4,9	2833143	2264140	23741	159547	313579	305538	4247077
2015	10,36	4437318	3324734	18435	190967	378053	268426	5094335

Zdroj: „Kazkommertsbank“ a.s., vlastní zpracování

Příloha 2 Pomocná data z rozvahy, výkazu zisku a ztrát a interních dokumentů v letech 2000-2015

	Vklady fyzických klientů v mil. KZT	Náklady spojené s účty klientu v mil. KZT	Příjmy/ vydaje z finanční činnosti v mil. KZT	Příjmy/ vydaje z provozní činnosti v mil. KZT	Dluhové cenné papíry v mil. KZT	Úrokové výnosy z úvěrů poskytnutých klientům v mil. KZT	Úvěry poskytnuté klientům v mil. KZT	Úverové portfolio v mil. KZT
2000	15712	1603	2852	6934	7860	10033	73646	76689
2001	54488	4521	-11663	11989	-14900	15509	137661	153720
2002	69206	6880	31051	10075	29614	21150	170088	205715
2003	76481	7773	75069	-80997	68226	29749	302132	327815
2004	83169	6970	119654	-83546	106979	48630	524810	557863
2005	110041	11689	130170	20775	93251	77135	772006	827134
2006	196072	20132	276832	-245905	113157	130468	1678840	1858881
2007	309677	51542	406206	-304615	297688	298550	2366335	2544211
2008	263771	72288	-67022	101397	-61844	364214	2144782	2285631
2009	327622	84436	-464872	372148	-367371	360675	2160767	2284037
2010	451428	96997	-75826	56794	-69049	279871	2174760	2264197
2011	594062	85490	-45605	10672	-47115	234938	2079661	2151312
2012	659384	65986	-43302	139507	-34720	222670	1917692	1998285
2013	683729	74892	-54238	148111	-50259	243497	1900993	1964342
2014	1005280	91497	-9382	76285	24070	281679	2122148	2195741
2015	1470221	100404	228328	-101232	11394	274776	3829736	4007704

Zdroj: „Kazkommertsbank“ a.s., vlastní zpracování